

DE GESCHIEDENIS VAN DE FAMILIE AVENIER

DEEL 3

door

MARIA GOOS

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **DE GESCHIEDENIS VAN DE FAMILIE AVENIER (DEEL 3)** gaan opvoeren, dienen in alle programma-boekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **MARIA GOOS** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv
© 2007 Maria Goos Alle rechten voorbehouden.

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal 13 tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten.

E-mail: rechten@toneelfonds.be. **Telefoon:** (03)3.66.44.00.

Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Personages

JANUS
TOOS
CHRIST
PIETERNEL
ABDEL
ANNEKE
RITA
HENK
BERT
THEO
LEA
MOHAMMED
MEREL

De Familie Avenier is een kroniek van een Brabantse familie, en ook van Nederland vanaf de wederopbouw tot de milleniumwisseling. Maar het is ook de kroniek van Maria's leven, het stuk begint in 1956, uw geboortejaar. "Ja".

Hoe verhouden die drie perspectieven zich tot elkaar?

"In deel één zie je mijn familie, zoals ik die me herinner: boven op elkaar in een bovenhuis bij mijn oma. Mensen die door woningnood tot elkaar veroordeeld zijn en noodgedwongen een hechte familiestructuur hebben.

In deel twee krijgen ze eigen appartementen. En dan worden ze allemaal overspannen en ongelukkig. Het cement, de familiestructuur, is plots verdwenen. Het geloof is ook weg gevallen."

Janus staat met een microfoon in zijn hand voor het dichte doek en spreekt tegen de zaal. Hij heeft een spiekbriefje in zijn hand dat hij bij elke 'punt' even inkijkt.

JANUS: Ik zeg altijd: wat is er mooier als afscheid nemen en niet weggaan?

Punt twee: wij allemaal, zoals we hier bij mekaar zitten, personeel en relaties, wij kunnen met een gerust hart zeggen: wij zijn witgoedspecialisten, of zoals wij dat bij ons op de Lions Club noemen: connaisseurs, witgoedconnaisseurs.

En dat brengt mij op drie: elk huishouden in deze stad heeft wel iets uit onze schappen in huis: al is het maar een warmwaterkoker wat we met moederdag voor bijkans voor niks weggaven, of een citruspers uit de zo succesvolle Spaanse week! En daar mogen we met z'n allen trots op zijn. We hebben in dertig jaar met z'n allen een klein maar prachtig witgoedimperium opgebouwd en daar wil ik jullie voor bedanken. Vandaar zometeen het aangeboden buffet en drinken en disco want je gaat met je tijd mee.

En dat was het dan. Modern 1, Modern 2, Modern 3 en Modern 4 zijn dan nu definitief in handen van de witgoedmagnaat. Van de BCC, zagezegd. En we hebben er dan nog een overgangsjartje rond mogen lopen, nog een jaartje het baasje mogen spelen, maar ook dat is nu Voorbij.

En dan ben je rijk. Dan heb je ineens voor het eerst van je leven echt veel geld. En hoe fout had dat niet kunnen lopen want je moet er maar tegen kunnen, veel geld. Maar zoals jullie allemaal hebben kunnen lezen in mijn interview in het Stadsblad heb ik de centjes goed belegd. De gouden tip om niet meteen maar alles te cashen van Modern maar om dat nog een jaartje te beleggen in een melkpoederfabriek is mij aan de hand gedaan door René van der Stegge Diepman, hij moet hier ergens zijn, mijn Lions clubgenoot en tevens gerenommeerd commissionair van het hoog aangeslagen effectenhuis Winston, van der Stegge Diepman en Meyering.

Zonder zijn visie, zijn moed en zijn expertise binnen de beurswereld had ik dat nooit van zijn levensdagen aangedurfd want je geld steken in een gepatenteerde melkpoederfabriek in Oeganda: kom daar maar eens op. Zo zie je maar: iedereen

schrijft z'n eigen verhaal.

Terug: ik ben begonnen in een winkeltje als een lucifersdoosje, toen nog met mijn overleden vrouw Annie. Maar in 1956 kwam daar Toos voor in de plaats en Toos bleek al gauw een geboren witgoedvrouw. Een imperium bouw je nooit alleen. Hier is ze: al bijna dertig jaar mijn eigen Toos Avenier.

Toos komt op.

Toos bracht creativiteit in de branche met onvergetelijke slagzinnen: 'Niets zo goed als witgoed.' 'Modern, zijn tijd vooruit.' En niet te vergeten de ludieke acties: De 'Op is Op' weken en de actie: 'Breng de vuile was maar naar Modern.'

Toos staat er wat ongemakkelijk bij te glimlachen.

Als Toos de keizerin van Modern 1 was, dan hebben we toch ook nog een maarschalk van formaat: ik heb het over mijn zwager Christ de Kanter, getrouwd met mijn enigste zuster Pieternel, Pietje, jullie allemaal bekend als de filiaalhouders van Modern 2. Ik zou zeggen, kom er even bij, want dit is niet mijn afscheid, want wie ben ik, maar ONS afscheid.

Christ en Pieternel komen op.

Toen Pieternel een paar jaar geleden terugkwam uit Australië waar ze haar kinderen na 15 jaar had bezocht zegt ze, 'Janus' zegt ze, 'ik ga een radiozender beginnen'. Ik dacht: die is zo doorgeslagen als zure room, maar ik had het nou eens een keertje glad verkeerd.

CHRIST: Dan is dit misschien wel een mooi moment om even redekunstig 'acte de présense' te geven.

JANUS: Welk?

CHRIST: Over Piet en de radio.

JANUS: Hou het kort en simpel Christ. Het koud buffet wordt koud.

CHRIST: Wat een paar jaar geleden begon als Radio Pieternel is inmiddels en nog steeds de best beluisterde radiopiraat van onze omstreken en daarbij, uniek, onze eigen commerciële zender.

PIETERNEL: Dat was niet....

CHRIST: Wat zeg je Pieternel?

PIETERNEL: Dat dat commerciële nooit mijn bedoeling is geweest.

CHRIST: Even zo vrolijk... Want vanaf morgen zitten we achter de begonia's want dat moet ik wel even kwijt: wij, Pieterneel en ik van Modern 2 en Anneke en Abdel van Modern 3, wij vinden het wel heel erg jammer dat de BCC toch voor een reorganisatie heeft besloten en dat wij vlak voor ons pensioen...

JANUS: Wij waren bij Radio Pieterneel. En nou grote passen maken, Piet.

PIETERNEEL: Die knoppen en zo'n koptelefoon, het praten zonder dat iemand je onderbreekt, het mooie contact dat je opbouwt met de mensen aan de telefoon...

CHRIST: En zo komen we op Janus.

PIETERNEEL: de vragen, de diep diep menselijke verhalen, het plaatjes draaien, diepgang aan iemand geven...

CHRIST: En zo komen we op Janus.

Janus heeft bezitsinstinct. Janus durft risico's te nemen. Janus heeft durven zeggen: wat Modern oplevert, dat steek ik niet meteen in mijn zak, nee, ik investeer dat voor een jaar. En nu gaat Janus zijn aandelen in de melkpoederfabriek in Oeganda deze week verkopen en als ik het goed begrepen heb dan, dan pakt ie zijn winst wél. En dan? Dan zijn we allemaal diknekken.

JANUS: Dat is meer een familiale omstandigheid, Christ. Dat wil jij nogal eens verwarren.

CHRIST: Dat is inderdaad een feit, maar hoe kan het ook anders want ik ben met van alles verweven tot één geheel en dat is ook het mooie aan een familiebedrijf.

JANUS: Buffet. Rettekettet.

CHRIST: Ik hou het kort want wij hebben inderdaad over een goeie week ook nog een afsluiting op de camping in familiale kring rond de barbecue van Toos en Janus en dan horen we wel hoe het poedermelk over ons uitgestrooid wordt in financiële zin. Het is net de bingo. Ongeveer.

JANUS: Dat lijkt me een mooie afsluiting.

CHRIST: Janus heeft heel zijn leven met een grote geest groot gedacht maar vooral ook: visionair! Eerst denken: wat moet Pieterneel met die piraterij en twee weken later zeggen: ik koop de radiozendapparatuur voor je als jij tenminste de aanbiedingen van Modern elk kwartier even noemt. Zulke geniale invallen, altijd zijn kansen zien, heeft ons gemaakt tot wat we nou zijn. En daar

wou ik mijn zwager Janus Avenier toch 'es hartelijk voor bedanken. Het heeft veel levens in de familie richting gegeven in de woelige baren van het leven. Dank je wel Janus. Einde.

JANUS: Ja. Avenier en Modern zijn dan nou definitief uit mekaar. Maar niet voordat ik nog een mooi stel erbij haal: Anneke, de jonge garde uit onze familie: mijn eigen dochter, die het in de liefde ver gezocht heeft, maar in zaken ver geschopt. Ik heb het natuurlijk over de filiaalhouders van Modern 3, Anneke en haar man Abdel. En met trots mag ik zeggen dat we sinds een maand voor het eerst vreemd bloed in de familie hebben door mijn kleindochter Mientje, Yasmientje, die voor ons allemaal een groot geluk betekent. Ja.

Abdel is de oom van onze eigen Hammie. Wie kent Hammie nog? Onze Hammie...

TOOS: Mohammed Janus.

JANUS: Hammie is onze eerste Marokkaanse medewerker die in 1970 op een zolderkamertje boven ons ouderlijk huis woonde waar nou de grote weg met het viaduct is. Maar Hammie staat hier niet.

ABDEL: Nee, ik sta hier.

JANUS: Zijn oom.

ABDEL: Uw schoonzoon.

JANUS: Welk?

TOOS: Dat Abdel je schoonzoon is.

JANUS: Ja. En hoe komt dat.

TOOS: Omdat ie getrouwd is met Anneke lijkt me zo.

JANUS: Dat komt: heimwee is een sterk iets...

TOOS: Dat interesseert niemand Janus.

JANUS: ... waar wij weinig tegenover kunnen stellen. En ook al had Hammie na de afbraak van ons oude ouderlijke huis jarenlang een prachtige kamer bij mijn schoonzus Rita in de flat, zo'n verlangen, dat is het middelste en de twee einden willen zijn en dat ging niet langer, dat zagen wij ook wel. Hij is dan uiteindelijk teruggegaan en hij is nou toch uiteindelijk gelukkig getrouwd in Marokko, met een vrouw neem ik aan. Maar hij heeft ons wel, zeven jaar geleden, zijn oom Abdel gestuurd, ook een fijne werker. En Abdel kwam en overwon. En mijn persoontje had

Modern 4 onder mijn gezag en dan hebben we ze nou allemaal bij elkaar van wat er in mijn familie zijn brood heeft verdiend in de witgoed. Geen Avenir meer. Het is. Het was. Dus laten we voor de laatste keer een fijne avond hebben samen. En wat zeggen we dan nog één keer met z'n allen?

TOOS, CHRIST, ANNEKE, ABDEL, PIETERNEL: Bedankt voor het vertrouwen en tot ziens!

JANUS: Allemaal een fijne avond gewenst namens heel de Familie...

ALLEMAAL: AVENIER!

Ze zwaaien en lopen af. Doek op.

CAMPING.

We zien een verregende camping. Gras en daarachter de nieuwste luxe stacaravan van Janus en Toos met daarnaast een oudere kleinere caravan van Christ en Pieternel met een voortent waarin de zendapparatuur van Radio Pieternel staat opgesteld. Tussen de twee caravans hangt een hangmat, die geïmproviseerd is opgehangen. Ondanks dat de fikse regenbui met donder en bliksem nog nadruppelt en ondanks dat alles kletsnat is, lijkt er iemand in de hangmat te liggen. Boven de hangmat is een parasol op een standaard geschoven.

Voor de caravans, op het gras, de verregende opstelling voor een, nog niet begonnen, familiebarbecue: natte stoelen die rondom een barbecue staan.

In de grote caravan zien we veel hoofden voor de raampjes. Ze kijken allemaal naar de lucht.

Pieternel zit in de voortent achter haar zendapparatuur. Janus komt op op een fiets.

JANUS: Piet! Nieuws...! Nieuws!

NIEUWSLEZER:

In Oeganda is het sinds de staatsgreep van vier dagen geleden nog steeds onrustig. Vannacht zijn er in de hoofdstad Kampala tientallen doden gevallen door plunderende soldaten. In het hele land worden wraakacties uitgevoerd tegen de aanhangers van president Obote die vanochtend vroeg naar Kenia is gevlucht.

En dan nu de sport: Hinault wint voor de vijfde keer...

Pieternel zet de radio weer zachter. Janus laat het even op zich inwerken.

JANUS: Toch, toch, toch dan toch. Wat de vloed bracht neemt het tij weg.

PIETERNEL: Wat zegt jouw vriend van der Stegge ervan?

JANUS: Dat zoiets kan gebeuren met een testcase.

PIETERNEL: Hoe verschrikkelijk is het?

JANUS: In vier dagen is alles gezakt van 17 gulden het aandeel naar

4,30 het aandeel. En als ik zo ga bellen dan is het misschien nog wel minder. Het zakt per uur.

Toch nog mijn hand overspeeld. Dan toch nog, zo laat in de klok, dan toch nog mijn hand overspeeld.

PIETERNEL: Dat gaat me een klap geven als het ze tegenvalt.

JANUS: Ze doen net of het een strafkamp is hierzo.

PIETERNEL: Sommigste vinden dit maar niks, dat weten we toch allemaal, ze zitten liever op een rijk hotel denk ik. Of thuis in hun eigen veels te drukte.

JANUS: Dan denk je je familie een plezier te doen met een midweek uitje.

PIETERNEL: Het is de mooiste camping van het land. Wat wil je nog meer.

JANUS: Ik heb de duurste caravans voor ze gehuurd.

PIETERNEL: Zon misschien. Maar is dat nou iets om van je mond een pruil te maken?

JANUS: Ik dacht even dat ik voor een kwartje geboren was. Maar dat was een vergissing.

PIETERNEL: Een testcase.

JANUS: Het was een testcase.

PIETERNEL: We gooien bij die van der Stegge alle ruiten in, we zetten het een week flink op een zuipen en we beginnen gewoon opnieuw, goed Janus?

JANUS: Pietje, je bent m'n enigste zus. We zijn er altijd geweest voor elkaar. We praten niet veel, met als groot voordeel dat we elkaar dan ook nooit hebben laten vallen. Piet... jij bent de enigste die hiervan weet...

PIETERNEL: En Henk want die ligt al al die tijd in de hangmat.

JANUS: Henk is de enigste vetpot die we nog hebben.

HENK: Ik ben een zwijgend boek.

JANUS: Dat lijkt mij anders heel verstandig anders, Henk!

Piet, zorg jij dat er geen paniek in de kudde uitbreekt, dan doe ik de rest.

PIETERNEL: Je hebt al een week de kleur van tuinbonen.

JANUS: Tegen niemand? Ook niet Christ?

PIETERNEL: Janus, je bent mijn broer. Niks niet tegen Christ.

JANUS: Je bent toch wel een... hoe zal ik het zeggen... echte... zus.

Rita uit het raam.

RITA: Wat moet jij mij nou spreken?

JANUS: (*Pieternel knikt bezorgd*) Rita, ik heb een verrassing voor jou, maar het is alleen maar een verrassing als je het leuk vindt.

RITA: Wat nou weer?

JANUS: Ik ga zo even weg en dat ga ik om Mohammed hier bij de poort op te vangen. (*Rita komt naar buiten*) Afgesproken Pieternel? Kan ik op je rekenen?

RITA: Mijn Mohammed?

JANUS: Gewoon Mohammed, niks van jou bij.

RITA: Heb jij Mohammed gevraagd om te komen?

JANUS: Niet janken nou, het is hier al nat genoeg.

RITA: Ik jank helemaal niks. Ik snap het alleen niet.

JANUS: Hammie is hier maar even. Hou je gezellig wou ik je vragen. Dat is alles. Kan ik daar een volmondig 'ja' op krijgen?

RITA: Toch snap ik niet wat ie hier bij moet.

JANUS: Hij hoort er bij. Hij was onze eerste buitenlander, Rita.

RITA: Nou en? De eerste klant nodig je toch ook niet uit? Wat gaan we nou in ene krijgen, Janus Avenier.

JANUS: Als je jou toch ook 'es iets vraagt!

RITA: Er klopt iets niet. Jij zegt iets niet. Er is iets. Piet wat is hier aan de hand?

PIETERNEL: Welk?

RITA: Henk wat weet jij?

HENK: Het is iets met geld!

PIETERNEL: Henk!

JANUS: Henk Avenier!

RITA: Dus iets met geld.

JANUS: Dat was het.

RITA: Amen.

JANUS: En vraag of Abdel even naar buiten komt.

Rita schreeuwt.

RITA: Abdel! Komen!

ABDEL: Waarvoor?

JANUS: Rita!

RITA: Iets met geld! Komen nou!

Rita naar binnen.

HENK: Janus?

JANUS: Wat nou weer?

HENK: Kut.

JANUS: Kut ja. En hou je nou je waffel?

HENK: Ja broer.

PIETERNEL: Dat was Canyon met 'Eindelijke zomer'. Dit is Radio Pieternel. En nu een speciaal verzoekje voor Leni van Ton 'na 25 jaar' van Johnny en Geeke. (plaatje)

Abdel bij Janus.

JANUS: Abdel. Om een lang verhaal kort te maken: je voorganger hier, je neef Mohammed, komt even terug. Voor een paar dagen.

ABDEL: Dat wist ik niet.

JANUS: Nee, je wist het niet, maar ik zeg het nou toch?

ABDEL: Wat is er nou aan de hand? Vertrouw je me niet?

JANUS: Daar heb je hem weer met z'n vertrouwen.

ABDEL: Als ik je een advies mag geven...

JANUS: Nou, ik heb even mijn buik vol van adviezen.

Wat ik je vraag als schoonvader, als opa van Yasmientje: jij weet heel goed hoe Hammie leeft in Marokko. En ik zal zeggen heb het niet met niemand over. Dat geeft allemaal scheve ogen.

ABDEL: Is mij ooit iets te veel gevraagd?

JANUS: Daarom. Dat ik op je reken.

ABDEL: Zoals altijd.

JANUS: Welk?

ABDEL: Zoals altijd.

JANUS: Daar ben je toch familie voor?

ABDEL: Ja. Als het jou zo uitkomt.

Terwijl ie wegloopt.

JANUS: Zorg dat het hier een beetje op orde komt, dat er hier een beetje een sfeer hangt als ik terug kom met Hammie.

Bert en Theo lopen naar de voortent van Christ en Pieternel. Ze kijken nieuwsgierig naar Abdel.

Bert (38 en met bril) en Theo (47) gaan op kratjes of campingstoeltjes zitten, half in en half uit de voortent van Christ en Pieternel. Ze roken en kijken steeds naar de lucht, of het wel echt over is. Theo draagt doorsnee campingkleding van toen, waarschijnlijk een veelkleurig synthetisch trainingspak met slippers. Bert draagt kwalitatief betere vrijetijdskleding, leren gillet. Bert is openlijk homoseksueel. Piet draait een plaatje van Willy Alberti.

PIETERNEL: Ga eens uit mijn studio!

Vanuit de hangmat.

HENK: Pieternel, leeuw is klaar.

PIETERNEL: En nou je woord houden Henk. Hij heeft ons nodig.

HENK: Ik hoor alleen wat de sterren tegen mij zeggen.

PIETERNEL: Lul niet, jij hoort alles.

Pieternel haast zich met de velletjes terug naar haar tafel.

Abdel en Anneke komen uit de caravan. Abdel loopt een bepaalde afstand,

ANNEKE: *(telt meters)* 1-2-3-4-5-6. 1-2-3-4-5-6-7.

ABDEL: Nou Henk dit is, bij wijze van spreken, de benedenverdieping van onze restaurant.

ANNEKE: En daarachter komt nog eens de keuken.

ABDEL: Maar het is wel zes meter hoog. Dus dan komt er hier.. *(Hij loopt weer een paar passen)* Een vide in.

ANNEKE: Een vide! *(Ze herhaalt het omdat ze het zo'n deftig woord vindt)* En dan komt hier dus een trap.

ABDEL: En die gaat zo naar boven. En boven zijn banken.

HENK: Met kussens.

ABDEL: Met kussens.

HENK: Muntthee... iets te roken erbij... ik zeg ja.

ANNEKE: En hier komen lage ronde tafels, daar zet ik waar ik de hoofdgerechten op.

HENK: Wat dan?

ABDEL: Henk: kip, met amandelen en pruimen.

HENK: Lekker.

ABDEL: Tajine met lam en bonen.

HENK: Ook lekker.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

TONEEL
UITGEVERIJ **INK**

“Samenspelen” is ons motto